

**Česká školní inspekce
Středočeský inspektorát**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIS-2483/22-S

Název	Základní škola Tišice, okres Mělník
Sídlo	Školní 74, 277 15 Tišice
E-mail	<u>zs@tisice.cz</u>
IČO	75 031 582
Identifikátor	600 047 580
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	Mgr. Pavel Jelínek
Zřizovatel	obec Tišice
Místo inspekční činnosti	Školní 74, Tišice
Inspekční činnost na místě	4. – 6. 1. 2023

Inspekční činnost byla zahájena doručením oznámení o inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků základního a zájmového vzdělávání podle příslušných školních vzdělávacích programů (dále ŠVP), jejich naplňování a souladu s právními předpisy a rámcovým vzdělávacím programem podle § 174 odst. 2 písm. b) a c) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů.

Charakteristika

Základní škola Tišice, okres Mělník (dále „škola“) dle aktuálního zápisu do rejstříku škol a školských zařízení vykonává činnost základní školy, školní družiny, školní jídelny a školní jídelny-výdejny. Jedná se o venkovskou neúplně organizovanou školu pouze s prvním stupněm základního vzdělávání, která má po jedné třídě v 1. a 5. ročníku a po dvou třídách

ve 2. – 4. ročníku. Aktuálně je škola bez výraznější profilace, tedy se všeobecným zaměřením na poskytování kvalitního základního vzdělávání. Škola se dále v důsledku vzrůstající demografické křivky dlouhodobě potýká s problémem umístit své žáky při jejich přechodu z prvního na druhý stupeň do okolních základních škol.

Ke dni inspekce se v základní škole vzdělává 153 žáků, včetně tří žáků z Ukrajiny. Nejvyšší povolený počet žáků školy (160) je naplněn přibližně z 96 %. Mezi nimi se vzdělává 19 žáků se speciálními vzdělávacími potřebami (dále ŠVP), z nichž jeden je vzděláván podle individuálního vzdělávacího plánu a jeden s diagnostikovaným mimořádným nadáním. Dlouhodobě počet žáků školy narůstá – od minulé inspekční činnosti ve školním roce 2015/2016 jde o cca 19% nárůst.

K pravidelné docházce ve čtyřech odděleních školní družiny je ke dni inspekce zapsáno 94 účastníků. Nejvyšší povolený počet účastníků (105) je naplněn z cca 89 %.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel školy (dále „ředitel“) byl do funkce jmenován v roce 2014. Zpracoval koncepci školy, která obsahuje měřitelné a reálně naplnitelné cíle ze všech podstatných oblastí její činnosti. Dochází k jejich postupné realizaci. Struktura a organizace řízení odpovídá podmínkám i velikosti školy. Ředitel nově od 1. 8. 2022 určil svou zástupkyni, na kterou delegoval část organizačně-řídících kompetencí. Ve spojení s dalšími podřízenými pracovníky je tak nastavena převážně funkční řídicí hierarchie školy. Ta se pozitivně odráží spíše v zajišťování organizačně-administrativních úkonů školy než při řízení jejího výchovně-vzdělávacího procesu. Vedení školy realizuje částečně účinné hospitace. Menší efektivita kontrolní činnosti a didakticko-metodické podpory učitelů se projevuje dílčími nedostatky v průběhu a výsledcích vzdělávání v základní škole.

Pozitivem ŠVP pro základní vzdělávání je posílení zejména výuky českého jazyka a matematiky, což se kladně projevuje ve výsledcích vzdělávání žáků. Povinné školní kurikulum je vhodně doplněno dalšími aktivitami žáků – různě zaměřenými zájmovými útvary, nabídkou k účasti v rozličných soutěžích a dalších školních i mimoškolních akcích apod.

Přenos informací směrem k zákonným zástupcům žáků je vhodně nastaven, spolupráce se účinně rozvíjí při pravidelných schůzkách i osobních jednáních. Vzdělávací nabídku a průběžné činnosti škola dostatečně prezentuje na webových stránkách, třídních schůzkách i nástěnkách. Škola vhodně uplatňuje souměřitost i se svým zřizovatelem a regionem.

Od poslední inspekční činnosti početně rozšířený a částečně obměněný pedagogický sbor je složen ze 17 pedagogických pracovníků včetně ředitele, jeho zástupkyně, pěti asistentek pedagoga a pěti vychovatelek ve školní družině. Školní poradenské pracoviště tvoří odborně kvalifikovaná výchovná poradkyně a školní metodička prevence bez příslušného specializačního studia. Ve vzájemné spolupráci komunikují se školskými poradenskými zařízeními, částečně koordinují poskytování podpůrných opatření, vyhodnocování jejich efektivitu však není zcela důsledné. Ředitel splňuje předpoklady pro výkon své funkce. Čtyři učitelé základní školy postrádají odbornou kvalifikaci, kterou si většina z nich doplňuje příslušným studiem. Absence požadované odborné kvalifikace neměla negativní vliv na úroveň poskytovaného vzdělávání. Ředitel se aktivně snaží získat kvalifikované pedagogy.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků (dále DVPP) vychází z potřeb školy i zájmů pedagogů. Je zaměřeno např. na aktuální teoretické a praktické otázky související

s procesem vzdělávání a výchovy a s osobnostně sociálním rozvojem pedagogů, přičemž jen v omezené míře se prakticky odráží v realizované výuce.

Materiální podmínky umožňují vzdělávání podle příslušných ŠVP v plném rozsahu. Pro potřeby zájmového vzdělávání jsou využívány vlastní herní místnosti i kmenové učebny a venkovní prostory základní školy. Od minulé inspekční činnosti došlo k výraznému zlepšení. Z rozpočtu zřizovatele byla zřízena běžecká dráha, proběhla rekonstrukce školní jídelny a šaten v tzv. staré budově. Vybudován byl nový pavilon, ve kterém se nachází čtyři učebny, oborná učebna informačních a komunikačních technologií (dále ICT) a školní jídelna-výdejna. Pravidelně je obměňováno a doplňováno vybavení učeben školním nábytkem a učebními pomůckami, včetně ICT, které jsou většinou účelně využívány. Přidělené finanční prostředky škola cíleně investuje krom výše uvedeného i do DVPP. Vedení školy ve spolupráci se zřizovatelem aktuálně řeší zřízení druhého stupně základní školy pro místní žáky.

Žáci základní školy i účastníci zájmového vzdělávání jsou prokazatelně seznamováni s bezpečnostními riziky při vzdělávacích činnostech. Úrazovost školy je nízká, na obdobné úrovni jako u srovnatelných škol. Dohledy o přestávkách byly pedagogy vykonávány. Budovy byly v době inspekční činnosti zajištěny proti vstupu neoprávněných osob.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Společnými pozitivními vlastnostmi výuky hospitované v základní škole bylo esteticky podnětné a motivační prostředí, příjemná a klidná atmosféra, pracovní charakter hodin a vstřícný vzájemný vztah mezi učiteli a žáky. Výuka byla většinou dobře promyšlená, požadavky kladené na žáky byly přiměřené a pokyny srozumitelné. Vhodně vedená frontální práce byla ve většině hodin doplněna účinnou skupinovou prací nebo prací ve dvojicích. V malé míře a pouze vyučujícími byly využívány prostředky ICT. Ve výuce bylo zapojeno málo kreativních, neotřelých nápadů a inovativních či alternativních prvků. Přesto žáci bez ostychu kladli otázky a vyjadřovali se k probíraným tématům.

Až na výjimky žáci respektovali třídní pravidla chování, na jejichž vytváření se aktivně podíleli. Vyučujícím se dařilo účinně individuálně podporovat žáky se SVP a rozvíjet jejich osobnostní a sociální dovednosti. Nedostatkem bylo pouze ojedinělé využití diferenciací úkolů směrem k nadaným nebo motivovaným žákům, příp. žákům ohroženým školní neúspěšností. Bylo respektováno tempo žáků, jejich pozornost byla vhodně udržována uplatňováním pohybových a relaxačních činností. Důraz byl kladen především na rozvíjení vědomostních a dovednostních cílů, méně již na hodnotové a postojevé cíle. Dařilo se využívat znalosti a dovednosti žáků z reálných životních situací. Závěrečné shrnutí a zhodnocení ve sledovaných hodinách většinou obsahovalo jednoduché sebehodnocení žáků, např. formou emotikonů, vrstevnické hodnocení bylo využito minimálně.

V hodinách českého jazyka byli žáci cíleně vedeni ke zvládnutí mluvnice a pravopisu, ale také ke čtení s porozuměním a využívání zjištěných informací při další práci. Při společné četbě byly kromě čítanky účinně a efektivně využity také knižní tituly z české i zahraniční beletrie. Praktická četba žáků byla v jednom případě podpořena přípravou a následným předvedením loutkové divadelní scénky několika skupinami žáků. Při výuce anglického jazyka byly smysluplně propojeny reálie se slovní zásobou odpovídající úrovni žáků, práce ve dvojicích či skupinách účelně vytvářela prostor pro vzájemnou komunikaci žáků.

Ve sledovaných hodinách matematiky byl kladen důraz na opakování získaných znalostí a jejich procvičování na příkladech z běžného života. Činnosti se efektivně střídaly, většina žáků byla aktivní, zařazené aktivity podporovaly vlastní rozhodování a řešení problémů.

Výuka přírodovědy a vlastivědy se vyznačovala důmyslnou přípravou vyučujících. Byly využity názorné pomůcky k účinnějšímu osvojení získaných znalostí a informací. Učitelky pouze koordinovaly činnost, aktivní byli především žáci. Byly využity prvky metody CLIL (integrovaná výuka cizího jazyka) i činnostního učení. Vyučování mělo spád, časová dotace byla využita bez prodlev. Výuka hudební výchovy zahrnovala kromě teoreticky laděné nauky a praktického poslechu také aktivní zpěv a hraní na vybrané hudební nástroje vzhledem k účinné podpoře vztahu žáků k hudbě.

Činnosti školní družiny naplňují cíle ŠVP, jsou vhodně zaměřené na rozvoj osobnostních a sociálních dovedností účastníků a jejich individuálních zájmů. Pestrá škála činností jednotlivých tematických okruhů účelně zohledňuje individuální možnosti účastníků a pozitivně se odráží v jejich výsledcích. Vhodně zařazené činnosti byly zaměřeny na podporu a rozvoj manuální zručnosti, čtenářské gramotnosti vhodně propojené s odpolední relaxací i pohybových aktivit účastníků.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Škola žákům poskytuje základy kvalitního všeobecného vzdělání. Zásadním principem a postupem při sledování výsledků a porovnání pokroku žáků ve vzdělávání je průběžné hodnocení jednotlivými pedagogy v konkrétních hodinách. Úroveň a kvalitu poskytovaného vzdělávání škola sleduje prostřednictvím individuálních výsledků žáků dosahovaných v pololetí a na konci příslušného školního roku. Ve školním roce 2021/2022 byli dva žáci hodnoceni na vysvědčení stupněm prospěchu „5 – nedostatečný“. Jinak však výrazně převažuje hodnocení stupněm prospěchu „1 – výborný“ a „2 – chvalitebný“, a to i u žáků se SVP. K dílčímu zhoršení dochází při přechodu žáků z 3. do 4. ročníku. K hodnocení žáků škola nadto využívá žákovských portfolií. Při ohrožení žáka školní neúspěšností škola zařazuje standardní nástroje nápravy, jako je poskytování ne vždy účinných konzultací či doučování, ale jen minimálně využívá např. slovní hodnocení žáků.

Škola se zákonnými zástupci průběžně konzultuje individuální pokrok žáků při osobních jednáních ve škole, příp. v rámci mimoškolních aktivit. Celkové výsledky vzdělávání jsou posuzovány rovněž z hlediska aktivní účasti žáků v zájmových útvarech – ruční práce, kreslení a malování, kreativní umění, hravé cvičení, angličtina pro žáky 1. a 2. ročníku, přírodovědně-turistický kroužek, dramatický kroužek, mažoretky – a v různých kulturně společenských či sportovních akcích. Mimořádně nadanému žákovi je umožněno vzdělávat se v některých předmětech ve vyšším ročníku. Škola také připravuje žáky ke vzdělávání na druhém stupni základní školy, příp. na nižším stupni víceletého gymnázia.

Škola se po několikaleté odmlce nově zapojila do externího testování, ale z ředitelem doložených materiálů nebylo zřejmé, že by na základě zpracované analýzy škola přijímala opatření ke zlepšení stavu. Ředitel zadává písemné testy z češtiny a matematiky, ale nebyla zaznamenána systematická práce s jejich výsledky.

Školou identifikovaný výskyt rizikového chování žáků je nízký, zaznamenané případy jsou včas řešeny v rámci školy i se zákonnými zástupci žáků. Průběžně realizované preventivní aktivity v rámci výuky, formou projektů, besed a mimoškolních akcí, jsou účinné, stejně jako aktivity realizované pro podporu sociálních vztahů. Pro motivaci pozitivního sociálního chování žáků škola rovněž vhodně využívá výchovná opatření. Zvolená strategie k primární prevenci rizikového chování u žáků školy je tedy účinná a cíleně směřuje ke svému naplňování, což dokládá i ne příliš vysoký počet neomluvených počet hodin.

Výsledky účastníků zájmového vzdělávání odpovídají cílům stanoveným v příslušném ŠVP i jejich osobním možnostem. Účastníci jsou dostatečně vedeni k získávání nových informací

prostřednictvím zážitkových metod práce, jsou také systematicky vedeni k sebepoznání, rozvoji osobnostních a sociálních dovedností i individuálních zájmů, což je zřejmé z výsledků různých akcí.

Závěry

Vývoj školy

- Změna ve vedení školy – jmenování zástupkyně ředitele.
- Nárůst počtu žáků školy a tomu odpovídající nárůst počtu i částečná obměna pedagogických pracovníků a prostorových dispozic školy.
- Zásadní rekonstrukce budovy školy a přilehlého školního areálu.
- Nedostatky zjištěné při předchozí inspekční činnosti se podařilo odstranit pouze částečně – přetrvává např. nízká míra účinnosti kontrolního a evaluačního systému školy.

Silné stránky

- Účinné partnerství se zřizovatelem projevující se v prospěšném investování do správného fungování a všestranného rozvoje školy.
- Vstřícný přístup pedagogických pracovníků ve spojení s esteticky podnětným a klidným prostředím a rozvojem pozitivních sociálních vztahů příznivě podporující základní vzdělávání.
- Bohatá nabídka zájmových útvarů zařazených v souladu se zaměřením obsaženým v příslušných ŠVP a podporujících znalostní a osobnostní rozvoj žáků.

Slabé stránky a/nebo příležitosti ke zlepšení

- Menší účinnost kontrolního systému včetně didakticko-metodického vedení pedagogických pracovníků částečně se negativně promítající do průběhu i výsledků vzdělávání.
- Chybějící diferenciaci zadávaných úloh a cvičení žákům vzhledem k jejich předpokladům ke vzdělávání, a to jak v případě žáků nadaných, tak v případě žáků ohrožených školní neúspěšností.
- Méně efektivní evaluace výsledků vzdělávání žáků školy.

Doporučení pro zlepšení činnosti školy

- Zvýšit účinnost kontrolního systému včetně didakticko-metodického vedení pedagogických pracovníků a efektivitu přijímaných opatření.
- Zavést a dále podporovat diferenciaci zadávaných úloh a cvičení žákům vzhledem k jejich předpokladům ke vzdělávání, a to jak v případě žáků nadaných, tak v případě žáků ohrožených školní neúspěšností.
- Zefektivnit externí evaluační činnost.
- Využívat ve větší míře slovní hodnocení žáků a další účinné nástroje interní evaluace.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školy ve lhůtě do 30 dnů přijmout adekvátní opatření k prevenci nedostatků zjištěných

při inspekční činnosti a ve stejné lhůtě písemně informovat Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření.

Zprávu zašlete na adresu Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9), nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu.

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Základní školy Tišice, okres Mělník ze dne 19. 10. 2022
2. Jmenování do funkce ředitele školy s účinností od 1. 8. 2014
3. Informace o škole (výpis z rejstříku škol a školských zařízení, regionální sběr dat, webové stránky školy)
4. ŠVP pro základní a zájmové vzdělávání účinné ve školním roce 2022/2023
5. Školní řád základní školy, vnitřní řád školní družiny účinné ve školním roce 2022/2023
6. Koncepce rozvoje Základní školy Tišice, okres Mělník, Školní 74, Tišice, 277 15 pro období 2020-2026
7. Školní matrika základní školy a školní družiny ke dni inspekce
8. Doklady o přijímání k základnímu a zájmovému vzdělávání a povolení odkladu povinné školní docházky za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 účinné ke dni inspekce
9. Rozvrhy vyučovacích hodin tříd a učitelů za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 ke dni inspekce
10. Třídní knihy a přehledy výchovně vzdělávací práce za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
11. Záznamy z jednání pedagogické rady a z jednání metodického sdružení za školní roky 2021/2022 a 2022/2023
12. Plán kontrolní a hospitační činnosti za školní roky 2021/2022 a 2022/2023 včetně záznamů z hospitační činnosti
13. Dokumentace k interní a externí evaluaci účinná ke dni inspekce
14. Dokumentace školního poradenského pracoviště účinná ke dni inspekce
15. Výroční zprávy o činnosti školy za školní roky 2020/2021 a 2021/2022
16. Inspekční zpráva, čj. ČŠIS-2854/15-S, z 29. 12. 2015
17. Personální dokumentace (vzorek dokladů o odborném a dalším vzdělávání pedagogických pracovníků, inzerce k zajištění odborně kvalifikovaných pedagogických pracovníků)
18. Dokumentace k zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví žáků účinná ke dni inspekce
19. Ekonomická dokumentace (finanční vypořádání dotací v roce 2021, závazné ukazatele rozpočtu 2021, účetní závěrka sestavená k 31. 12. 2021)
20. Webový školní informační systém Škola online

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete na adresu, Česká školní inspekce, Středočeský inspektorát, Arabská 683, 160 66 Praha 6, případně prostřednictvím datové schránky (g7zais9),

nebo na e-podatelnu csi.s@csicr.cz s připojením elektronického podpisu, a to k rukám ředitele inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Aleš Franc, Ph.D., školní inspektor,
vedoucí inspekčního týmu

Mgr. Iva Hujerová, školní inspektorka

Bc. Mária Kotvanová, kontrolní
pracovnice

Datem vyhotovení inspekční zprávy se rozumí datum posledního podpisu člena inspekčního týmu.